೧೦ನೇ ಭಾಗ.

ಕಂದಾಯ.

ಕಂದಾಯದ ತುಲನೆ, ತೆರಿಗೆಯ ದರ.—ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಪ್ತರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಲೆಕ್ಕದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೊಂದುವಂಥ ತಾಳೇಬಂದು ಯೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹಳೇದು ಸನ್ ೧೮೭೮-೭೯ನೇ ವರ್ಷದ್ದು ದೊರಿಯುತ್ತದೆ. ದುಮಾಲೀ ಭೂಮಿಗಳ ಪರಭಾರೆ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ಬಿಟ್ಟು, ಆ ವರ್ಷದ ವೊಟ್ಟು ಆದಾಯ ೩೬೮೭೦೬ ರೂಪಾಯಿ, ವೊಟ್ಟು ಖರ್ಚು ೩೮೪೬೭೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿತ್ತು. ಸನ್ ೧೮೮೧-೮೨ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದುಮಾಲೀ ಭೂಮಿಗಳ ಪರಭಾರೆ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ೬೪೫೭೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು, ವೊಟ್ಟು ಸರಕಾರೀ ಜಮೆ ೩೮೫೩೩೭೦ ರೂಪಾಯಿ, ವೊಟ್ಟು ಖರ್ಚು ೪೮೨೩೦೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಕಿರುಕುಳ ಜಮಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಇಂಪೀರಿಯಲ್, ಪ್ರಾವಿನ್ಸಿಯಲ್, ಲೋಕಲ್, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್, ಈ ನಾಲ್ಕು ಬಾಬುಗಳು ಕೂಡಿ ವೊಟ್ಟು ಜಮೆ ೩೦೮೪೫೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಈ ಹಣವು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ೮೮೨೯೦೫ ನಿವಾಸಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ವಸೂಲಾದ ಕಾರಣ ತಲೆಗೆ ೩ ರೂಪಾಯಿ, ೭ ಆಣೆ, ೯ ಪೈ, ತೆರಿಗೆ ಬಿತ್ತು.

ಬೆಳಗಾವೀ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಪ್ತರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಲೆಕ್ಕದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೊಂದುವಂಥ ತಾಳೇಬಂದು ಯೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹಳೇದು ಸನ್ ೧೮೭೬-೭೭ನೇ ವರ್ಷದ್ದು ದೊರಿಯುತ್ತದೆ. ದುಮಾಲೀ ಭೂಮಿಗಳ ಪರಭಾರೆ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ಬಿಟ್ಟು, ಆ ವರ್ಷದ ಆದಾಯ ೨೯೬೭೮೦ ರೂಪಾಯಿ, ಖರ್ಚು ೨೮೫೦೫೮೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಸನ್ ೧೮೮೧-೮೨ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದುಮಾಲೀ ಭೂಮಿಗಳ ಪರಭಾರೆ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ೬೪೨೭೭೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು, ವೊಟ್ಟು ಸರಕಾರೀ ಜಮೆ, ೨೯೬೫೪೬೦ ರೂಪಾಯಿ, ಖರ್ಚು ೩೪೧೭೩೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಕಿರುಕುಳ ಜಮಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಇಂಪೀರಿಯಲ್, ಪ್ರಾವಿನ್ಸಿಯಲ್, ಲೋಕಲ್, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್, ಈ ನಾಲ್ಕು ಬಾಬುಗಳು ಕೂಡಿ ವೊಟ್ಟು ಜಮೆ ೨೧೯೩೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಈ ಹಣವು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ೮೩೮೫೬೦ ನಿವಾಸಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ವಸೂಲಾದ ಕಾರಣ ತಲೆಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ, ೫ ಆಣೆ, ೮ ಪೈ, ತೆರಿಗೆ ಬಿತ್ತು.

ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಪ್ತರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಲೆಕ್ಕದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೊಂದುವಂಥ ತಾಳೇಬಂದು ಯೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹಳೇದು ಸನ್ ೧೮೭೬-೭೭ನೇ ವರ್ಷದ್ದು ದೊರಿಯುತ್ತದೆ.

ದುಮಾಲೀ ಭೂಮಿಗಳ ಪರಭಾರೆ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ಬಿಟ್ಟು, ಆ ವರ್ಷದ ವೊಟ್ಟು ಆದಾಯ ೧೭೧೮೫೭೦ ರೂಪಾಯಿ, ಖರ್ಚು ೧೮೪೧೪೮೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಸನ್ ೧೮೮೨-೮೩ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದುಮಾಲೀ ಭೂಮಿಗಳ ಪರಭಾರೆ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ೩೮೩೧೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು, ವೊಟ್ಟು ಸರಕಾರೀ ಜಮೆ ೨೫೯೬೬೮೦ ರೂಪಾಯಿ, ಖರ್ಚು ೨೭೯೯೬೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಕಿರುಕುಳ ಜಮಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಇಂಪೀರಿಯಲ್, ಪ್ರಾವಿನ್ಸಿಯಲ್, ಲೋಕಲ್, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್, ಈ ನಾಲ್ಕು ಬಾಬುಗಳು ಕೂಡಿ ವೊಟ್ಟು ಜಮೆ ೧೬೦೯೭೬೧ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಈ ಹಣವು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ೬೩೮೪೯೩ ನಿವಾಸಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ವಸೂಲಾದ ಕಾರಣ ತಲೆಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ, ೮ ಆಣೆ, ೨ ಪೈ, ತೆರಿಗೆ ಬಿತ್ತು.

ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಪ್ತರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಲೆಕ್ಕದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೂಂದುವಂಥಾ ತಾಳೇಬಂದು ಯೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹಳೇದು ಸನ್ ೧೮೬೩-೬೪ನೇ ವರ್ಷದ್ದು ದೊರಿಯುತ್ತದೆ. ದುಮಾಲೀ ಭೂಮಿಗಳ ಪರಭಾರೆ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ಬಿಟ್ಟು, ಆ ವರ್ಷದ ವೊಟ್ಟು ಆದಾಯ ೩೦೦೨೨೩೦ ರೂಪಾಯಿ, ಖರ್ಚು ೩೧೩೩೯೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಸನ್ ೧೮೮೧-೮೨ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದುಮಾಲೀ ಭೂಮಿಗಳ ಪರಭಾರೇ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ೫೨೭೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು, ವೊಟ್ಟು ಸರಕಾರೀ ಜಮೆ ೨೬೧೫೯೦೦ ರೂಪಾಯಿ, ಖರ್ಚು ೨೬೬೫೭೭೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಕಿರುಕುಳ ಜಮಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಇಂಪೀರಿಯಲ್, ಪ್ರಾವಿನ್ಸಿಯಲ್, ಲೋಕಲ್, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್, ಈ ನಾಲ್ಕು ಬಾಬುಗಳು ಕೂಡಿ ವೊಟ್ಟು ಜಮೆ ೧೪೩೯೭೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಈ ಹಣವು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ೪೨೧೮೪೦ ಜನ ನಿವಾಸಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ವಸೂಲಾದ ಕಾರಣ ತಲೆಗೆ ೩ ರೂಪಾಯಿ, ೬ ಆಣೆ ತೆರಿಗೆ ಬಿತ್ತು.

ಮೇಲಿನ ಯೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ತುಲನೆಯ ಅಂಕೆಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಕಂದಾಯದ ತುಲನೆ.

	ಧಾರವಾಡ.				ಬೆಳಗಾವಿ.			
	೧೮೬೮—೬೯.		೧೮೮೧—೮೨.		೦೮೬೫—೬೬.		೧೮೮೧—೮೨.	
	ಜಮೆ.	ಖರ್ಚು.	ಜಮೆ.	ಖರ್ಚು.	ಜಮೆ.	ಖರ್ಚು.	ಜಮೆ.	ಖರ್ಚು.
ಭೂಮಿಕಂದಾಯ.	೧೮೩೭೮೪೦	೩೨೬೨೯೦	೨೫೮೩೧೦೦	೪೫೬೧೬೦	೧೪೬೨೩೧೦	೧೦೬೬೧೦	೧೨೯೯೪೫೦	೨೨೦೪೮೦
			547600	137520	637310	22460	642660	96480
ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು	೧೬೪೩೦೦	೬೩೪೦	೧೦೪೪೪೦	೩೨೧೦	೧೦೬೩೫೦	೩೮೪೦	೧೨೧೨೬೦	೩೮೩೦
ಅಬಕಾರಿ.....	೨೩೯೩೨೦	೧೨೬೦	೧೮೩೭೯೦	೩೨೦	೧೧೨೫೯೦	...	೧೫೪೭೬೦	೨೨೯೦
ನ್ಯಾಯ	೪೪೭೭೦	೧೨೩೬೯೦	೧೫೨೫೦	೧೨೫೬೦೦	೧೨೫೯೦	೭೯೮೦೦	೧೩೨೩೦	೧೫೧೨೮೦
ಅಡವಿ	೨೨೮೮೦	೧೬೩೮೦	೫೯೬೭೦	೩೫೨೫೦	೩೦೯೪೦	೯೯೬೦	೧೨೯೭೯೦	೬೬೯೫೦
ಕರ	೩೬೦೫೦	೧೬೮೦	೬೦೭೮೦	...	೨೧೩೦೦	೧೫೦೦	೪೨೯೦೦	...
ಕಿರುಕುಳ...[೧	೬೩೧೦	೩೦೩೮೦	೪೮೩೦	೫೭೧೯೦	೭೩೦	೭೦೦	೨೧೩೦	೧೩೨೮೦
ಲೋಕೋಪಯೋ॰	೧೬೫೯೦	೩೨೭೮೬೦	೫೭೧೧೦	೫೯೮೪೦	೧೧೫೩೦	೪೨೭೬೮೦	೬೭೨೪೦	೪೩೫೦೧೦
ಫೌಜು	೫೧೫೦	೧೪೬೭೩೦	೧೬೦೯೦	೧೪೬೫೧೦	೧೪೨೪೭೦	೧೫೦೯೭೧೦	೪೯೬೨೦	೮೪೭೪೦
ನಾಣ್ಯ	...	...	೧೦೦	೪೦೦	,,	,,	,,	,,
ಪೋಸ್ಟ	೨೩೫೮೦	೧೫೬೨೦	೧೬೮೯೪೦	೯೪೩೧೦	೨೮೫೪೦	೩೦೮೨೦	೧೪೭೫೮೦	೩೮೬೩೦
ತಂತಿ ಟಪಾಲು..	೩೩೦೦	೧೧೮೧೦	೩೯೨೦	೭೮೬೦	೩೧೩೦	೩೮೬೮೦	೧೪೩೪೦	೩೨೫೪೦
ನೋಂದಣೀ ...	೯೮೫೦	೮೪೪೦	೭೫೧೦	೬೫೩೦	೧೪೧೦೦	೮೭೫೦	೯೨೮೦	೭೧೨೦
ವಿದ್ಯಾ	೪೪೧೫೦	೭೦೦೭೦	೧೧೦೬೧೦	೧೪೬೮೧೦	೨೬೪೩೦	೫೯೧೦೦	೭೪೭೦	೪೭೧೩೦
ಪೋಲೀಸ	೩೪೯೦	೧೧೫೪೯೦	೩೮೯೦	೧೬೩೮೭೦	೭೩೦	೧೪೦೨೫೦	೨೫೬೦	೯೪೯೪೦
				36030		77390		64020
ವೈದ್ಯಕ	೫೭೦	೨೩೬೨೦	೨೪೮೦	೨೩೩೮೦	,,	೧೬೭೮೦	೨೭೦	೨೨೪೭೦
ತುರಂಗ	೧೧೨೫೦	೨೬೫೫೦	೬೯೨೦	೧೭೬೫೦	,,	,,	೨೨೯೦	೪೦೬೧೦
ಬಡ್ಡಿ	೭೦೯೦	,,	೨೦೬೦	,,	೪೫೪೦	,,	೩೪೯೬೦	,,
ಜಕಾತಿ......	೬೯೪೦	,,	೮೭೧	,,	೨೪೭೩೦	,,	೧೦೮೧೦	,,
ಖುಕ್ಕ ವಿಕ್ರಿ....	,,	,,	೩೨೦	,,	,,	,,	,,	,,
ನೇಮಣೂಕು...	,,	೬೦೯೧೦	,,	೩೭೨೧೦	,,	೧೫೮೬೨೦	,,	೩೦೯೩೦
				37460		437460		382160
ಪೆನ್ಶನ್	,,	೧೯೬೪೦	,,	೩೦೩೩೦	,,	೧೨೦೬೦	,,	೨೪೬೧೦
ಧರ್ಮ ಖಾತೆ...	,,	೨೪೦	,,	೫೦೧೦	,,	,,	,,	,,
ಕಚೇರಿ ಬಾಡಿಗಿ .	,,	,,	,,	೩೮೦	,,	,,	,,	,,
ಛಾಪೆ	,,	೨೦೫೦	,,	೧೮೦	,,	೧೬೦	,,	೧೪೦
ಕಾರಭಾರ	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	೨೪೨೦
ರಾಜಕೀಯ ...	,,	,,	,,	,,	,,	೩೦೭೦೦	,,	೨೮೧೩೦
ಕಡಿಮೇ ಖಾತೆ ..	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	೨೧೦೦೦
ಕಬರಸ್ಥಾನ ...	,,	,,	,,	,,	,,	೨೦೮೭೦	,,	೧೭೦
ಕಿರುಕುಳ ಬಾಬು.	,,	,,	,,	,,	,,	೧೩೫೧೦	,,	,,
ಅರಮಾರ	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
ರಿಫಂಡ ಖಾತೆ ..	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
ಮದ್ದತು	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
	೨೪೮೩೪೩೦	೧೩೩೫೦೫೦	೩೦೭೫೭೩೦	೧೮೭೮೦೦೦	೨೦೦೩೦೧೦	೨೬೫೪೨೦೦	೨೧೧೦೧೭೦	೨೦೮೮೩೦೦

ಕಂದಾಯದ ತುಲನೆ.

ವಿಜಾಪುರ.				ಕಾನಡಾ.			
೧೮೬೫—೬೬.		೧೮೮೨—೮೩.		೧೮೬೩—೬೪.		೧೮೮೧—೮೨.	
ಜಮೆ.	ಖರ್ಚು.	ಜಮೆ.	ಖರ್ಚು.	ಜಮೆ.	ಖರ್ಚು.	ಜಮೆ.	ಖರ್ಚು.
೧೨೫೬೭೧೦	೧೧೪೨೩೦	೧೧೯೬೪೨೦	೨೦೯೮೮೦	೭೬೫೧೫೦	೧೨೮೬೧೦	೧೦೦೨೮೩೦	೧೮೩೩೨೦
366230		383140	76310			5270	
೬೧೫೪೦	೨೫೯೦	೫೮೯೬೦	೨೦೪೦	೫೭೫೭೦	೧೮೩೦	೬೮೩೪೦	೨೨೬೦
೧೬೯೩೮೦	,,	೧೧೦೮೦೦	೧೮೦	೫೧೩೭೦	೪೦	೧೦೯೨೫೦	೩೨೪೦
೯೮೨೦	೯೭೦೫೦	೧೧೦೦೦	೧೦೭೮೭೦	೧೬೫೧೦	೧೧೪೪೯೦	೭೯೪೦	೧೩೧೧೩೦
೧೫೨೦	,,	೨೬೦೬೦	೧೦೬೮೦	೩೩೮೪೪೦	೩೨೨೨೦	೪೧೩೫೦೦	೨೪೩೨೭೦
೨೫೨೯೦	೧೦೦೦	೨೪೫೦೦	೧೦	೧೦೭೨೦	೨೦	೧೯೧೦೦	,,
೧೩೭೦	೫೨೭೦	೫೧೦	೮೪೦	೬೫೦	೧೫೩೦	೨೭೦೦	೮೫೧೦
೨೮೫೦೦	೪೮೧೦೦	೩೪೮೨೦	೧೯೧೯೩೧೦	೯೮೩೦	೧೦೨೭೨೭೦	೫೪೪೦೦	೨೭೪೫೪೦
೧೨೬೦	೩೪೩೬೯೦	೭೦೦	೧೫೬೦	೧೬೦೩೦	೭೦೭೬೦	೪೫೪೦	೯೫೮೦
,,	೫೦	೧೩೦	೪೫೦	,,	,,	,,	೧೮೦
೮೪೬೦	೨೯೦	೨೦೭೯೪೦	೨೧೪೦೦	೯೬೦೦	೭೪೫೦	೧೦೬೨೯೦	೩೮೬೬೦
,,	,,	೮೨೦	೧೩೩೯೦	೭೦೦	೬೬೦	೮೦೦೦	೮೦೭೦
೮೫೪೦	೩೫೪೦	೩೬೮೦	೪೬೫೦	,,	,,	೧೦೯೯೦	೮೪೮೦
,,	,,	೧೧೫೦	೬೯೧೦	೪೮೦	೧೭೦	೩೯೫೦	೧೩೧೧೦
೨೧೦	೧೧೩೭೫೦	೩೭೭೦	೧೦೨೮೯೦	೧೦೫೦	೧೨೭೫೦೦	೨೩೭೦	೧೨೯೪೯೦
	46940		62260				
,,	೮೪೦	೩೦	೫೯೦	,,	೧೮೮೩೦	೬೦	೨೩೦೬೦
೧೦	೧೧೨೦೦	೭೨೦	೭೬೪೦	೭೧೦	೪೧೭೨೦	೩೨೦೦	೯೮೭೦
೩೦೦	,,	೩೫೭೦	,,	೭೨೦	,,	೬೬೦	,,
,,	,,	,,	,,	೬೧೩೩೬೦	೪೫೭೭೦	೩೦೭೯೦೦	೪೭೨೨೦
,,	,,	೩೦	,,	೨೦	,,	೧೪೦	,,
,,	೯೮೭೦೦	,,	೨೭೨೫೦	,,	೨೮೦೪೦	,,	೨೯೯೬೦
	31290		244680				5270
,,	೪೬೭೦	,,	೧೬೧೧೦	,,	೪೪೨೦	,,	೧೫೧೦೦
,,	,,	,,	೭೦	,,	,,	,,	೨೨೦
,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
,,	೩೦	,,	೧೮೦	,,	,,	,,	೧೦೦
,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	೪೫೯೦
,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,
,,	,,	,,	೩೬೯೦	,,	,,	,,	,,
,,	,,	,,	,,	೪೩೨೦	೧೪೮೭೦	,,	,,
,,	,,	,,	,,	೧೮೩೦	,,	೧೬೦೪೦	,,
,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	೧೩೪೮೦
೧೫೭೨೯೧೦	೮೪೪೯೯೦	೧೬೮೫೨೧೦	೨೪೭೬೪೦	೧೮೯೭೧೩೦	೧೬೬೭೯೮೦	೨೧೨೬೭೦	೧೨೧೩೪೮೦

ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ "ಭೂಮಿಯ ಕಂದಾಯ" ಈ ಸದರಿನ ಕೆಳಗೆ ಬರಿದ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಅಂಕಿಗಳು ದುಮಾಲೀ ಜಮೀನಿನ ಬಾಬತು ಪರಭಾರೆ ಜಮಾ ಖರ್ಚಿನ ರಕಮುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. "ಪೋಲೀಸ" ಯೆಂಬ ಸದರಿನ ಕೆಳಗೆ ಬರಿದ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಅಂಕಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳ ವಾಲೀಕಾರರಿಗೆ ನಡಿಯುವ ಜಮೀನಿನ ಆಕಾರ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. "ನೇಮಣೂಕು" ಯೆಂಬ ಸದರಿನ ಕೆಳಗಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಅಂಕಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಗೌಡ ಕುಲಕರಣಿಗಳಿಗೆ ನಡಿಯುವ ಜಮೀನಿನ ಆಕಾರ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಭೂಮಿಯ ಕಂದಾಯ.—ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಆದಾಯ ಇದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವೊಟ್ಟು ಸರಕಾರೀ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೭೩·೪೨, ಬೆಳಗಾವೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೫೯·೨, ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೭೧, ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೪೮·೩೫ ಇರುತ್ತದೆ. ಸನ್ ೧೮೮೧-೮೨ರ ಹಿಂದಿನ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಿವಿಜನ್ ಸರ್ವೇ ಆದ್ದರಿಂದಲೂ ದುಮಾಲೀ ಭೂಮಿಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶೇರಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಭೂಮಿಯ ಕಂದಾಯವು ಬಹಳವಾಗಿ ಬೆಳೀತು. ಈ ಬೆಳುವಣಿಗೆಯ ವಿವರವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವ.

ಭೂಮಿಯ ಕಂದಾಯ. ಸನ್ ೧೮೬೨-೬೩—೧೮೮೧-೮೨.

ವರ್ಷ.	ಕಂದಾಯ.			ವರ್ಷ.	ಕಂದಾಯ.		
	ಧಾರವಾಡ.	ಬೆಳಗಾವಿ.	ಕಾನಡಾ.		ಧಾರವಾಡ.	ಬೆಳಗಾವಿ.	ಕಾನಡಾ.
೧೮೬೩-೬೪	,,	,,	೬೬೫೧೫೦	೧೮೭೩-೭೪	೧೮೨೦೫೧೦	೧೭೨೪೨೦೦	೮೪೨೫೪೦
೧೮೬೪-೬೫	,,	,,	೬೨೮೩೭೦	೧೮೭೪-೭೫	೧೯೬೦೬೩೦	೧೭೯೭೯೭೦	೮೯೬೪೩೦
೧೮೬೫-೬೬	,,	೧೨೩೧೮೭೦	೭೫೨೨೨೦	೧೮೭೫-೭೬	೨೦೪೯೯೭೦	೧೭೬೯೩೦೦	೮೩೩೮೭೦
೧೮೬೬-೬೭	,,	೧೨೮೭೩೦೦	೬೦೭೭೨೦	೧೮೭೬-೭೭	೨೦೧೬೪೮೦	೧೫೧೨೮೨೦	೮೧೯೬೪೦
೧೮೬೭-೬೮	,,	೧೩೧೩೭೨೦	೭೪೧೦೩೦	೧೮೭೭-೭೮	೨೦೮೨೫೨೦	೧೭೯೨೮೦೦	೮೧೨೧೪೦
೧೮೬೮-೬೯	೧೮೩೭೮೪೦	೧೨೭೦೯೦೦	೭೪೬೪೬೦	೧೮೭೮-೭೯	೨೨೨೨೭೨೦	೧೮೦೭೬೬೦	೯೩೯೫೦
೧೮೬೯-೭೦	೧೮೮೫೪೭೦	೧೨೮೩೪೭೦	೭೨೨೩೧೦	೧೮೭೯-೮೦	೨೩೩೦೪೯೦	೧೮೧೦೬೬೦	೮೫೭೬೦೦
೧೮೭೦-೭೧	೧೮೩೮೯೪೦	೧೨೭೪೯೪೦	೭೫೭೬೧೦	೧೮೮೦-೮೧	೨೩೯೫೨೧೦	೧೭೯೩೪೨೦	೮೬೬೮೬೦
೧೮೭೧-೭೨	೧೮೧೮೧೭೦	೧೨೬೭೪೧೦	೮೦೯೨೧೦	೧೮೮೧-೮೨	೨೨೫೮೩೧೦	೧೮೪೨೧೪೦	೧೦೦೨೮೩೦
೧೮೭೨-೭೩	೧೮೩೭೯೦೦	೧೭೨೬೪೨೦	೮೧೫೪೯೦				

ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಮೂಲಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸನ್ ೧೮೬೫-೬೬ನೇ ವರ್ಷ ಭೂಮಿಯ ತೆರಿಗೆ ೧೨೫೬೭೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ಇಳಿಯುತ್ತ ಹೋಗಿ ಸನ್ ೧೮೮೨-೮೩ನೇ ವರ್ಷ ೧೧೯೬೪೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಸನ್ ೧೮೭೬-೭೭ನೇ ವರ್ಷ ಬಿದ್ದ ಬರದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಭೂಮಿಗಳು ಸಾಗಾಗದೆ ಬಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು. ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಪಡ ಬಿದ್ದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಡವಿಯನ್ನು ಬೆಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿರುವ ಕಾರಣ ಬೇಡುವವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಹುತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಕಂದಾಯದ ವಸೂಲೀ ಬಾಬತು ಖರ್ಚು ಸನ್ ೧೮೬೮-೬೯ನೇ ವರ್ಷ ೩೨೬೯೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ಬೆಳಿಯುತ್ತ ಬಂದು ಸನ್ ೧೮೮೧-೮೨ನೇ ವರ್ಷ ೪೫೬೧೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು; ಬೆಳಗಾವೀ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಬತು ಖರ್ಚು ೧೮೬೫-೬೬ನೇ ವರ್ಷ ೧೦೭೬೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ಸನ್ ೧೮೮೧-೮೨ನೇ ವರ್ಷ ೨೦೪೮೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು; ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಬತು ಸನ್ ೧೮೬೩-೬೪ನೇ ವರ್ಷ ೧೨೮೬೧೦ ಇದ್ದದ್ದು ಸನ್ ೧೮೮೧-೮೨ನೇ ವರ್ಷ ೧೮೩೩೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು.

ಸರಕಾರೀ ಅಲ್ಲದಂಥ ತೆರಿಗೆಗಳು.

ಲೋಕಲ್ ಫಂಡು.— ಈ ಫಂಡು ಸನ್ ೧೮೬೩ರಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹಣದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳು, ನೀರಿನ ಪುರೋತೆ, ಕಾವಲಿಗಳು, ಧರ್ಮಶಾಲೆ, ವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳು, ಮುಂತಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಲೋಕಲ್ ಫಂಡಿನ ಹಣವು ರೂಪಾಯಿಗೆ ೧ ಆಣೆಯಂತೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡ್ರಿಸಿದ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ; ಕೊಂಡವಾಡೆ, ಟೋಲ ಫಂಡು, ನಾವೆಗಳು, ಶಾಲೆಯ ಫೀ, ಮುಂತಾದ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆದಾಯಗಳಿಂದ; ಸರಕಾರೀ ಮದ್ದತು, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಂದ ಬರುವ ಮದ್ದತು, ಸರಕಾರೀ ದಸ್ಯೈವಜುಗಳ ಬಾಬತು ಬಡ್ಡಿ, ಕೆಲವು ಭೂಮಿಯ ತೆರಿಗೆ, ಮುಂತಾದ ಕಿರುಕುಳ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಜಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಗಾಗಿ ವೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ ಕಮಿಟಿಯೂ, ಆಯಾ ತಾಲೂಕಿಗಾಗಿ ತಾಲೂಕಾ ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ ಕಮೀಟಿಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಲೋಕಲ್ ಫಂಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಕಲೆಕ್ಟರನಿರುತ್ತಾನೆ; ಅಸಿಷ್ಟಾಂಟ ಮತ್ತೂ ಡೆಪ್ಯೂಟೀ ಕಲೆಕ್ಟರರು, ಎಗ್ಝಿಕ್ಯೂಟಿವ ಇಂಜಿನೀಯರನು, ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರನು, ವೊಬ್ಬ ಇನಾಮದಾರನು, ಕೆಲವರು ಸರಕಾರೀ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ರೈತರು, ಇಷ್ಟು ಜನ ಮೆಂಬರರಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾಲೂಕಾ ಕಮೀಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಅಸಿಷ್ಟಾಂಟ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಇಲ್ಲವೆ ಮಾಮಲೇದಾರನು ಇರುತ್ತಾನೆ; ಚ್ಛೇರೆ ಮೆಂಬರರನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಕಮೀಟಿಯ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಆರಿಸಿ ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಕಮೀಟಿಯ

ವರು ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವರ್ಷದ ಜಮಾ ಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಾಲೂಕಾ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಮಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಕಮಿಟಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಲೋಕಲ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಆಗುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿಯೆಂತಲೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂತಲೂ, ಯೆರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಾಖೆಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಯೆರಡೂ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸನ್ ೧೮೮೧-೮೨ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆದ ಜಮಾ ಖರ್ಚುಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಲೋಕಲ್ ಫಂಡು.— ೧೮೮೧-೮೨.

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ.

ಜಮೆ.	ರಕಮು.	ಖರ್ಚು.	ರಕಮು.
ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ.		**ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ.**	
ಹಿಂದಿನ ಶಿಲಕು	೫೩೭೭೦	ನೌಕರರು	೩೭೭೭೦
ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ ತೆರಿಗೆಯ ⅔ ಭಾಗ.	೧೧೭೪೬೦	ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳು	೯೬೪೧
ಟೋಲನಾಕೆ.	೧೧೦೩೦	ದುರಸ್ತಿ.	೪೪೩೪೦
ಕೊಂಡವಾಡೆ.	೯೨೨೦	ವೈದ್ಯಕ.	೧೮೮೦
ಮುದ್ದತು	೧೨೦೧೦	ಕಿರುಕುಳ	೫೯೨೦
ಕಿರುಕುಳ.	೪೮೬೦	ಶಿಲಕು . . .	೨೬೩೭೦
ಖಣೆಗಳ ಫೀ.	೫೭೦		
	೨೧೨೬೯೦		೨೧೨೬೯೦
ಬೆಳಗಾವೀ ಜಿಲ್ಲೆ.		**ಬೆಳಗಾವೀ ಜಿಲ್ಲೆ.**	
ಶಿಲಕು.	೫೭೧೩೦	ನೌಕರರು	೧೨೭೬೦
ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ ತೆರಿಗೆಯ ⅔ ಭಾಗ.	೬೭೩೪೦	ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳು	೫೦೧೦೦
ಟೋಲನಾಕೆ.	೭೮೯೦	ದುರಸ್ತಿ.	೩೨೯೦೦
ನಾಕೆಗಳು	೪೫೧೦	ವೈದ್ಯಕ.	೫೦೪೦
ಕೊಂಡವಾಡಿ	೨೮೧೦	ಕಿರುಕುಳ	೩೦೪೦
ಮುದ್ದತು	೭೧೨೦	ಶಿಲಕು . . .	೪೫೮೮೦
ಕಿರುಕುಳ.	೨೯೨೦		
	೧೪೯೭೨೦		೧೪೯೭೨೦

ಜಮೆ.	ರಕಮು.	ಖರ್ಚು.	ರಕಮು.
ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.		**ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.**	
ಶಿಲಕು.	೫೨೫೮೦	ನೌಕರರು	೨೦೩೬೦
ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ ತೆರಿಗೆಯ ⅓ ಭಾಗ.	೬೧೮೭೦	ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳು. . .	೫೨೯೭೦
ಟೋಲನಾಕೆ.	೧೪೯೦	ದುರಸ್ತಿ.	೨೨೭೨೦
ನಾವೆಗಳು	೫೪೭೦	ವೈದ್ಯಕ.	೩೮೯೦
ಕೊಂಡವಾಡೆ.	೫೨೪೦	ಕಿರುಕುಳ	೧೪೦೦೦
ಮುದ್ದತು.	೧೧೭೦೦	ಶಿಲಕು. . .	೧೪೮೩೦
ಕಿರುಕುಳ.	೪೨೦		
	೧೩೮೭೭೦		೧೩೮೭೭೦
ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆ.		**ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆ.**	
ಶಿಲಕು	೧೪೯೧೦	ನೌಕರರು	೯೭೨೦
ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ ತೆರಿಗೆಯ ⅓ ಭಾಗ.	೩೭೯೭೦	ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳು. . .	೨೧೭೪೦
ಬೇರೆ ತೆರಿಗೆಗಳು.	೨೬೬೦	ದುರಸ್ತಿ.	೨೯೧೨೦
ಟೋಲನಾಕೆ.	೪೩೫೦	ಮುದ್ದತು	೫೬೭೦
ನಾವೆಗಳು	೧೫೨೫೦	ವೈದ್ಯಕ.	೮೭೩೦
ಕೊಂಡವಾಡೆ.	೨೯೮೦	ಕಿರುಕುಳ	೨೬೬೦
ಮುದ್ದತು.	೭೯೬೦	ಶಿಲಕು. . .	೧೧೫೦೦
ಕಿರುಕುಳ.	೯೭೦		
ಖಣಿಗಳ ಫೀ.	೯೦		
	೮೭೧೪೦		೮೭೧೪೦

ಶಿಕ್ಷಣ.

ಜಮಾ.	ರಕಮು.	ಖರ್ಚು.	ರಕಮು.
ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ.		**ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ.**	
ಶಿಲಕು	೪೮೧೪೦	ನೌಕರರು.	೮೮೪೨೦
ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ ತೆರಿಗೆಯು ೧/೩ ಭಾಗ.	೫೮೭೩೦	ಶಾಲೆಗಳ ಖರ್ಚು . . .	೧೨೮೫೦
ಶಾಲೆಗಳ ಫೀ.	೧೨೭೬೦	ಶಾಲಾ ಗೃಹಗಳು . . .	೨೦೩೬೦
ಮದ್ದತು	೨೬೮೧೦	ಕಿರುಕುಳ.	೬೯೯೦
ಕಿರುಕುಳ.	೨೧೦	ಶಿಲಕು .	೨೪೨೧೦
ಬಡ್ಡಿ	೭೩೦		
ಶಿಲ್ಪ ಶಾಲೆಯ ಆದಾಯ. . . .	೫೪೫೦		
	೧೫೨೮೩೦		೧೫೨೮೩೦
ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ.		**ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ.**	
ಶಿಲಕು	೨೨೩೯೦	ಶಾಲೆಗಳ ಖರ್ಚು . . .	೪೯೯೭೦
ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ ತೆರಿಗೆಯು ೧/೩ ಭಾಗ.	೩೩೬೭೦	ಸ್ಕಾಲರ ಶಿಪ್ಪುಗಳು . . .	೧೨೧೦
ಶಾಲೆಗಳ ಫೀ.	೮೩೫೦	ಶಾಲಾ ಗೃಹಗಳು. . . .	೫೩೬೦
ಸರಕಾರೀ ಮದ್ದತು	೧೬೩೩೦	ದುರಸ್ತಿ.	೩೮೮೦
ಇತರ ,, ...	೨೬೮೦	ಕಿರುಕುಳ.	೧೨೩೦
ಬಡ್ಡಿ	೧೧೩೦	ಶಿಲಕು.	೨೩೦೯೦
ಕಿರುಕುಳ.	೧೯೦		
	೮೪೭೪೦		೮೪೭೪೦
ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.		**ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.**	
ಶಿಲಕು	೩೩೦೫೦	ಶಾಲೆಗಳ ಖರ್ಚು . . .	೩೯೦೬೦
ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ ತೆರಿಗೆಯು ೧/೩ ಭಾಗ.	೩೦೯೪೦	ಶಾಲಾ ಗೃಹಗಳು. . . .	೧೦೬೩೦
ಶಾಲೆಗಳ ಫೀ.	೭೦೨೦	ದುರಸ್ತಿ	೩೨೦೦
ಸರಕಾರೀ ಮದ್ದತು	೧೩೯೧	ಕಿರುಕುಳ.	೯೪೮೦
ಇತರ ,, ...	೧೯೯೦	ಶಿಲಕು. . .	೩೭೭೬೦
ಕಿರುಕುಳ.	೧೨೨೦		
	೮೮೧೩೦		೮೮೧೩೦

ಜಮಾ.	ರಕಮು.	ಖರ್ಚು.	ರಕಮು.
ಕಾನಡಾ.		**ಕಾನಡಾ.**	
ಶಿಲಕು	೫೯೦೦	ನೌಕರರು.	೫೯೦
ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ ತೆರಿಗೆಯು ⅔ ಭಾಗ.	೧೮೯೮೦	ದೇಖರೇಖಿ	೩೬೦
ಶಾಲೆಗಳ ಫೀ.	೩೩೦೦	ಶಾಲೆಗಳ ಖರ್ಚು . . .	೨೯೩೬೦
ಸರಕಾರೀ ಮದ್ದತು	೯೨೬೦	ಶಾಲಾ ಗೃಹಗಳು . . .	೧೦೯೦
ಇತರ ,, ...	೧೧೬೦	ದುರಸ್ತಿ	೧೨೪೦
ಕಿರುಕುಳ.	೧೨೦	ಕಿರುಕುಳ.	೧೦
		ಶಿಲಕು . . .	೬೦೭೦
	೩೮೭೨೦		೩೮೭೨೦

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ ಖಾತೆಯಿಂದ ಸನ್ ೧೮೬೩ರಿಂದ ಆದ ಕೆಲಸಗಳು.—ಸುಮಾರು ೫೨೨ ಮೈಲು ಲೈನ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿ, ಸಾಲಾಬಾದ ದುರಸ್ತಿ; ಸಾಲ ಮರಗಳು; ೧೭೫ ಕೆರೆಗಳು, ೯೦ ಬಾವಿಗಳು, ೭೫ ಹೊಂಡಗಳು, ೧೭ ಸರುವುಗಳು, ಹೊಸವು ಅಥವಾ ದುರಸ್ತಿ; ೭೯ ಶಾಲಾ ಗೃಹಗಳು; ೩೫ ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳು, ೬ ಮುಶಾಫರೀ ಬಂಗಲೆಗಳು. ಇವಲ್ಲದೆ ಪಟಕೀ ಬೇನೆಯವರಿಗಾಗಿ ವೊಂದು ಧರ್ಮಶಾಲೆ, ೧೭೭ ಕೊಂಡವಾಡೆಗಳು, ೬೧ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಚಾವಡಿಗಳು, ೧೮ ಜಕಾತೀ ಕಟ್ಟೆಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ.

ಬೆಳಗಾವೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸನ್ ೧೮೬೩ರಿಂದ ಲೋಕಲ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಆದ ಕೆಲಸಗಳು—ಸುಮಾರು ೫೭೦ ಮೈಲು ಲೈನ ಮಾಡಿ, ಸಾಲಾಬಾದ ದುರಸ್ತಿ; ೧೨೩ ಮೈಲು ಮಾರ್ಗದ ಯೆಡ ಬಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮರಗಳು; ೫೫ ಹೊಸ ಬಾವಿಗಳು, ೭೪ ಕೆರೆಗಳು, ೫ ಹೊಂಡಗಳು; ೨೧ ಹೊಸ ಶಾಲಾ ಗೃಹಗಳು, ೧೩೦ ಶಾಲಾ ಗೃಹಗಳ ದುರಸ್ತಿ; ೪೦ ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳು, ೨ ಮುಶಾಫರೀ ಬಂಗಲೆಗಳು. ಇವಲ್ಲದೆ ೧೦೪ ಚಾವಡಿಗಳೂ ೭೯ ಕೊಂಡವಾಡೆಗಳು, ೩ ದವಾಖಾನೆಗಳೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಯಾವತ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೬೬೨೮೯೦ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸನ್ ೧೮೬೫ರಿಂದ ಲೋಕಲ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಆದ ಕೆಲಸಗಳು— ಸುಮಾರು ೧೦೫ ಹೊಸ ಲೈನು ಮಾಡಿ, ಅವರ ದುರಸ್ತಿ; ಸಾಲಮರಗಳು; ೧೬೦ ಬಾವಿಗಳು, ೨೦ ಕೆರೆಗಳು, ಹೊಸವು ಅಥವಾ ದುರಸ್ತಿ; ೫೦ ಹೊಸ ಶಾಲಾ ಗೃಹಗಳು; ೬೩ ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳು. ಇವಲ್ಲದೆ ೫ ದವಾಖಾನೆಗಳೂ, ೭೫ ಕೊಂಡವಾಡೆಗಳೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸನ್ ೧೮೬೩ರಿಂದ ಲೋಕಲ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಆದ ಕೆಲಸಗಳು— ಸುಮಾರು ೭೬೧ ಮೈಲು ಲೈನು ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿ, ಅದರ ದುರಸ್ತಿ; ಸಾಲ ಮರಗಳು; ೧೦೯ ಬಾವಿಗಳು, ೬೧ ಕೆರೆಗಳು; ೩೬ ಶಾಲಾ ಗೃಹಗಳು; ೫೫ ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳು. ಇವಲ್ಲದೆ ೯ ದವಾಖಾನೆಗಳು, ೪೦ ಕೊಂಡವಾಡೆಗಳು, ೨೫ ಮುಸಾಫರೀ ಬಂಗಲೆಗಳು, ೩೫ ಕಿರುಕುಳ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ.

ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು.— ನಾಲ್ಕೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಸನ್ ೧೮೫೦ನೇ ವರ್ಷದ ೨೬ನೇ ಆಕ್ಟಿನಂತೆ, ಕೆಲವು ಸನ್ ೧೮೭೩ನೇ ವರ್ಷದ ೬ನೇ ಆಕ್ಟಿನಂತೆ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಸನ್ ೧೮೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಲೆಕ್ಟರರಿದ್ದರು; ತಾಲೂಕಾ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ ಕಲೆಕ್ಟರರಿದ್ದರು. ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಲೆಕ್ಟರ, ಮಾಮಲೇದಾರ, ಇಂಜಿನೀಯರ, ಡಾಕ್ತರ, ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ, ಮುಂತಾದವರು ಸರಕಾರೀ ಮೆಂಬರರಲ್ಲದೆ, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ತೆರಿಗೆಯ ಕೊಡುವವರನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಕೆಲವರನ್ನು ಆರಿಸಿ ನೇಮಿಸುವರು. ಈ ಯಾವತ್ತು ಮೆಂಬರರು ಕೂಡಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಟಿ ಯೆಂದೆನಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಊರವರ ಆರೋಗ್ಯ, ಬೀದಿಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತ್ವ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪ, ಮುಂತಾದ ಊರವರ ಹಿತದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಇವರ ಆದಾಯದ ಸಾಧನಗಳು ಮನೆಪಟ್ಟಿ, ಛಕಡೀ ಪಟ್ಟಿ, ಹೊರಗಿಂದ ಬರುವ ಮಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಜಕಾತಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳುಂಟು. ನಾಲ್ಕೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಸನ್ ೧೮೮೧-೮೨ನೇ ವರ್ಷದ ಜಮಾ ಖರ್ಚುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು. ೧೮೮೧-೮೨.

ಜಮೆ.

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಹೆಸರು.	ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ವರ್ಷ.	ಜನಸಂಖ್ಯೆ.	ಆದಾಯ.					ಪ್ರತಿ ಪ್ರಜೆ ನಿವಾಸಿಗೆ ತೆರಿಗೆ.
			ಜಕಾತಿ.	ಮನೆ ಪಟ್ಟಿ.	ತೋಲ, ಛಕಡೀ ಪಟ್ಟಿ.	ಕಿರುಕುಳ.	ಒಟ್ಟು.	
ಧಾರವಾಡ	೧—೧—೧೮೫೬	೨೬೪೭೧	೭೧೦೦	೫೬೨೦	೨೦೮೦	೧೨೫೪೦	೨೭೩೪೦	೧
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	೧—೮—೧೮೫೫	೩೬೬೪೧	೧೪೬೭೦	೬೨೮೦	೫೩೨೦೦	೪೫೮೦	೩೦೮೫೦	,,—೧೩—೪
ನವಲಗುಂದ	೯—೧೨—೧೮೭೦	೭೮೧೨	೧೮೧೦	೧೫೫೦	,,	೭೦೦೦	೧೦೩೬೦	೧—೫—೪
ನರಗುಂದ	೨೦—೧—೧೮೭೧	೭೮೬೩	೨೮೪೦	೧೦೦೦	,,	೫೨೦	೪೩೬೦	,,—೮—೮
ಗದಗು	೧—೫—೧೮೫೯	೧೭೦೦೧	೭೧೧೦	೪೨೮೦	,,	೪೩೯೦	೧೫೭೮೦	,,—೧೪—೮
ರಾಣೇಬಿನ್ನೂರು	೧—೧—೧೮೫೮	೧೦೭೪೮	೨೫೩೦	೧೫೮೦	೫೨೦	೪೯೦	೫೧೨೦	,,—೭—೪
ಹಾವೇರಿ	೧೧—೯—೧೮೭೯	೫೪೯೦	೨೪೨೦	೯೫೦	,,	೪೨೦	೩೭೯೦	,,—೧೧—೪
ಬ್ಯಾಡಿಗಿ	೧೬—೯—೧೮೭೯	೪೧೧೬	೫೪೮೦	೫೦೦	,,	೪೬೦	೬೪೪೦	೧—೯—೪
ಹಾನಗಲ್ಲು	೧—೧೦—೧೮೭೯	೫೨೭೨	,,	೫೦೦	,,	೧೩೦	೬೩೦	,,—೨—,,
			೪೩೯೬೦	೨೨೨೬೦	೭೯೨೦	೩೦೫೩೦	೧೦೪೬೨೦	

ಬೆಳಗಾವೀ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಹೆಸರು.	ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ವರ್ಷ.	ಜನಸಂಖ್ಯೆ.	ಆದಾಯ. ಜಕಾತಿ.	ಮನೆ ಪಟ್ಟಿ.	ತೋಲ, ಛಕಡೀ ಪಟ್ಟಿ.	ಕಿರುಕುಳ.	ಒಟ್ಟು.	ಪ್ರತಿ ವೊಬ್ಬ ನಿವಾಸಿಗೆ ತೆರಿಗೆ.
ಬೆಳಗಾವಿ........	೧—೧೨—೧೮೫೧	೨೩೧೧೫	೧೮೫೦೦	೨೪೦	೨೬೩೦	೧೪೦೬೦	೩೫೪೬೦	೧—೮—೮
ಅಥಣಿ	೧—೧೦—೧೮೫೩	೧೧೧೮೬	೮೮೮೦	,,	,,	೩೮೬೦	೧೨೭೬೦	೧—೨—,,
ಗೋಕಾವಿ	೧— ೭—೧೮೫೩	೧೦೩೦೭	೩೫೦೦	೬೭೦	,,	೧೭೮೦	೫೯೫೦	,,—೯—೪
ನಿಪಾಣಿ..........	೧— ೯—೧೮೫೪	೯೭೭೭	೫೦೫೦	೩೩೧೦	,,	೨೫೪೦	೧೦೯೧೦	೧—೨—,,
ಸವದತ್ತಿ	೧— ೧—೧೮೭೬	೭೧೩೩	೯೨೦	೮೧೦	,,	೫೦೦೦	೭೭೪೦	,,—೧೫—೪
ಯಮಕನಮರ್ಡಿ	೨೧— ೪—೧೮೫೪	೪೪೯೧	,,	೧೨೨೦	,,	೭೦	೧೨೯೦	,,—೬—,,
ಯೆಲ್ಲಮ್ಮ.........	೧—೧೦—೧೮೭೮	,,	,,	,,	೪೦೬೦	೨೬೦	೪೩೨೦	
			೩೬೮೫೦	೬೨೫೦	೬೬೯೦	೨೭೫೭೦	೭೭೪೩೦	

ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಹೆಸರು.	ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ವರ್ಷ.	ಜನಸಂಖ್ಯೆ.	ಜಕಾತಿ.	ಮನೆ ಪಟ್ಟಿ.	ತೋಲ, ಛಕಡೀ ಪಟ್ಟಿ.	ಕಿರುಕುಳ.	ಒಟ್ಟು.	ಪ್ರತಿ ವೊಬ್ಬ ನಿವಾಸಿಗೆ ತೆರಿಗೆ.
ಕಲಾದಗಿ..........	೧—೯—೧೮೬೫	೬೧೦೯	೧೯೪೦	೫೧೦	,,	೯೦	೨೫೪೦	,,— ೬—೮
ಬಾಗಲಕೋಟಿ......	೧—೩—೧೮೬೫	೧೨೮೫೦	೭೪೫೦	೨೬೩೦	,,	೯೮೦	೧೧೦೬೦	,,—೧೨—,,
ವಿಜಾಪುರ	,,—,,—,,	೧೦೧೨೩	೨೫೨೦	೧೪೮೦	,,	೫೬೦	೪೫೬೦	,,— ೭—೪
ಇಲಕಲ್ಲು	,,—,,—೧೮೬೮	೯೫೭೪	೪೧೨೦	೮೬೦	,,	೯೪೧೦	೧೪೩೯೦	೧— ,,—,,
			೧೬೦೩೦	೫೪೮೦	,,	೧೧೦೪೦	೩೨೫೫೦	

ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಹೆಸರು.	ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ವರ್ಷ.	ಜನಸಂಖ್ಯೆ.	ಆದಾಯ.					ಪ್ರತಿ ವ್ಯೊಬ್ಬ ನಿವಾಸಿಗೆ ತೆರಿಗೆ.
			ಜಕಾತಿ.	ಮನೆ ಪಟ್ಟಿ.	ಟೋಲ, ಛಕಡೀ ಪಟ್ಟಿ.	ಕಿರುಕುಳ.	ಒಟ್ಟು.	
ಕಾರವಾಡ	೩೦—೬—೧೮೬೪	೧೩೭೬೧	೩೬೩೦	೨೩೫೦	೭೭೦	೩೬೧೦	೧೦೩೬೦	,,—೧೨—,,
ಕುಮಟಾ	೩೧—೭—೧೮೬೭	೧೦೬೨೯	೬೩೬೦	೨೦೯೦	೩೭೦	೧೨೫೦	೧೦೦೭೦	,,—೧೪—೯
ಗೋಕರ್ಣ........	೧—೪—೧೮೭೦	೪೨೦೭	೩೬೦	೫೦೦	೨೦	೬೯೦	೧೫೭೦	,,— ೬—,,
ಸಿರಸಿ...........	೧—೭—೧೮೬೬	೫೬೦೩೩	೬೫೮೦	೧೦೯೦	೩೪೦	೩೩೧೦	೧೧೩೨೦	೨— ,,—೨
ಹಲ್ಯಾಳ	೨೬—೩—೧೮೬೫	೫೫೨೭	೧೪೦೦	೧೨೪೦	೧೦೫೦	೧೨೧೦	೪೯೦೦	,,—೧೪—೨
			೧೮೩೩೦	೭೨೭೦	೨೫೫೦	೧೦೦೭೦	೩೮೨೨೦	

ಖರ್ಚು.

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಹೆಸರು.	ನೌಕರರು.	ಸಂರಕ್ಷಣ.	ಆರೋಗ್ಯ.	ಶಾಲೆಗಳು.	ಕಾಮಗಾರಿ.		ಕಿರುಕುಳ.	ಒಟ್ಟು.
					ಹೊಸವು.	ದುರಸ್ತಿ.		
ಧಾರವಾಡ....	೭೨೭೦	೧೭೯೦	೧೨೬೯೦	,,	೧೨೩೦	೧೭೨೦	೬೧೫೦	೩೦೮೫೦
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.....	೫೧೦೦	೧೧೮೦	೧೭೬೬೦	೭೬೦	೨೦೩೦	೧೧೯೦	೫೭೪೦	೩೩೭೧೦
ನವಲಗುಂದ...	೧೧೫೦	೪೦	೪೧೭೦	,,	೮೧೦	೨೦೦	೮೩೦	೭೨೦೦
ನರಗುಂದ....	೭೫೦	೧೨೦	೧೨೪೦	,,	೬೮೦	೨೦	೨೩೮೦	೫೧೯೦
ಗದಗು......	೩೧೩೦	೧೦೦	೮೩೬೦	೨೪೦	,,	೧೨೬೦	೧೭೦೦	೧೪೭೯೦
ರಾಣೀಬಿನ್ನೂರು.	೧೫೭೦	೯೦	೧೭೬೦	೨೦	೪೭೦	೮೦೦	೪೨೦	೫೧೩೦
ಹಾವೇರಿ.....	೧೦೬೦	೯೦	೧೯೬೦	,,	೨೮೦	೨೦	೮೦	೩೫೧೦
ಬ್ಯಾಡಗಿ.....	೧೨೬೦	೯೦	೧೬೧೦	೧೦	೩೬೫೦	,,	೧೮೦	೬೮೦೦
ಹಾನಗಲ್ಲು....	೧೭೦	೭೦	೩೬೦	,,	೩೦	೫೦	೯೦	೭೭೦
	೨೧೪೬೦	೩೫೭೦	೪೯೮೩೦	೧೦೬೦	೯೨೦೦	೫೨೬೦	೧೭೫೩೦	೧೦೭೯೧೦

ಬೆಳಗಾವೀ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಬೆಳಗಾವಿ.....	೪೫೭೦	೧೨೫೦	೧೫೫೫೦	೯೪೦	೯೨೩೦	೨೯೯೦	೨೯೫೦	೩೭೪೮೦
ಅಥಣಿ......	೧೩೫೦	೫೩೦	೩೮೫೦	೯೨೦	೨೯೩೦	೧೧೧೦	೧೨೫೦	೧೧೯೪೦
ಗೋಕಾವಿ....	೯೩೦	೮೦	೪೫೮೦	೫೦	೯೪೦	೫೦	೨೬೦	೬೮೯೦
ನಿಪಾಣಿ......	೧೧೮೦	೧೦೦	೧೫೦೦	೫೭೦	೧೫೧೪೦	೩೧೦	೪೪೦	೧೯೨೪೦
ಸವದತ್ತಿ.....	೫೪೦	೫೦	೧೧೫೦	,,	೧೪೦	೭೦	೧೮೦	೨೧೩೦
ಯಮಕನಮರ್ಡಿ.	೧೯೦	೫೦	೩೩೦	೪೨೦	೨೨೦	೧೦	೧೪೦	೧೪೫೦
ಯೆಲ್ಲಮ್ಮ.....	೪೧೦	೮೦	೪೦	,,	೩೭೦೦	೧೩೭೦	೯೦	೬೦೫೦
	೯೧೭೦	೨೧೪೦	೨೭೩೬೦	೨೯೦೦	೩೨೩೦೦	೬೦೦೦	೫೩೧೦	೮೫೧೮೦

ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಹೆಸರು.	ನೌಕರರು.	ಸಂಗ್ರಹಣ.	ಆರೋಗ್ಯ.	ದೀಪಗಳು.	ಕಾಮಗಾರಿ.		ಕಿರುಕುಳ.	ಒಟ್ಟು.
					ಹೊಸವು.	ದುರಸ್ತಿ.		
ಕಲಾದಗಿ.....	೬೦೦	೨೦೦	೮೯೦	೧೦೦	೧೮೦	,,	೧೯೦	೨೧೬೦
ಬಾಗಲಕೋಟೆ..	೧೭೪೦	೧೮೦	೬೭೭೦	೪೦೦	೪೪೦	,,	೬೪೦	೧೦೧೭೦
ವಿಜಾಪುರ.....	೬೯೦	೧೨೮೦	೧೪೧೦	೩೧೦	೮೦	,,	೩೧೦	೪೦೮೦
ಇಲಕಲ್ಲು	೨೪೨೦	೧೩೦	೧೩೨	೧೩೦	೧೪೦	,,	೨೫೩೦	೬೬೭೦
	೫೪೫೦	೧೭೯೦	೧೦೩೯೦	೯೪೦	೮೪೦	,,	೩೬೭೦	೨೩೦೮೦

ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಕಾರವಾಡ	೧೨೩೦	೪೩೦	೩೮೪೦	೩೫೦	೧೯೦	೧೩೩೦	೨೯೬೦	೧೦೩೩೦
ಕುಮಟಾ	೧೧೦೦	೧೦೫೦	೩೬೭೦	೧೨೦೦	೩೯೦	೫೫೦	೧೧೦೦	೯೦೬೦
ಗೋಕರ್ಣ....	೧೭೦	೭೦	೩೭೦	,,	,,	೨೬೦	೯೦	೯೬೦
ಶಿರಸಿ.......	೧೨೧೦	೬೫೦	೫೪೪೦	೭೨೦	೮೮೦	೮೭೦	೧೩೦೦	೧೧೦೭೦
ಹಲ್ಯಾಳ	೧೪೧೦	೫೯೦	೨೫೦೦	,,	೬೦	೪೩೦	೧೮೦	೫೧೭೦
	೫೧೨೦	೨೭೯೦	೧೫೮೨೦	೨೨೭೦	೧೫೨೦	೩೪೪೦	೫೬೩೦	೩೬೫೯೦